

[Holstein.]

Genève, Anden-Kommissionen, henviste Spørgsmaalet til comité économique, det økonomiske Arbejdsudvalg, med en formanende Paavisning af, hvorledes det vilde være heldigst og mest ønskeligt, at Komiteen gik frem i sin Undersøgelse af Spørgsmaalet om Mestbegunstigelsesklausulens principielle Betydning og Rækkevidde.

Den økonomiske Komité opfordredes nemlig til at søge at finde et terrain d'entente, et Forstaaelsesterræn mellem de to stik modsatte Opfattelser, den tyske repræsenteret af Dr. Curtius og den danske repræsenteret af Udenrigsminister Munch. Paa den ene Side en Fortolkning, der praktisk underminerer og udhuler Mestbegunstigelsesklausulen, saaledes at dens Betydning bliver om ikke fuldstændig Nul saa i hvert Fald meget reduceret; og paa den anden Side den højtærede Udenrigsminister, som i Danmarks velforstaaede Interesse — det skal jeg villigt indrømme — kæmper en haard og fortvivlet Kamp for at faa den danske hittidige gammeldags Opfattelse af Mestbegunstigelsesprincippet gjort gældende, en Fortolkning, som, hvis den kunde blive ført igennem, vilde forebygge denne Ud hulning og Forvanskning af Mestbegunstigelsesklausulen.

Der er neppe megen Udsigt til, at Genève vil træffe en klar og positiv Afgørelse, enten i Retning af Antagelse af den tyske Fortolkning eller af den danske, man vil sikkert finde et Kompromis, som i Virkeligheden lader hele Spørgsmaalet staa aabent saaledes, at Tyskland ikke blot vil fortsætte som hidtil ud fra sin egen Opfattelse, men ogsaa under Hensyn til, at der fra Genève ikke foreligger noget, som positivt gaar imod den tyske Fortolkning.

Det er det sandsynligste. Men lad os nu sætte, at der kommer en Fortolkning dernede fra. For den højtærede Udenrigsminister ønsker jo, at der skal komme en generel Fortolkning, ikke bare en Udtalelse, som kunde tage direkte Sigte paa et specifikt Kontingenteringspørgsmaal mellem to Medlemmer af Folkeforbundet, nej, det skal være en generel, omfattende Fortolkning af hele Mestbegunstigelsesklausulens principielle retlige Betydning og praktiske Rækkevidde, og den højtærede Udenrigsminister er oven i Købet saa optimistisk, at han stiller i Udsigt — jeg betvivler jo i Virkeligheden, at han tror paa det —, at der i Genève skulde blive vedtaget en international Konvention, som fortolker Mestbegunstigelsesprincippet fuldt ud i alle Detaljer til Efter-

retning og Vejledning for Medlemmerne, og som, det vil jeg indrømme, kunde blive et udmærket Supplement til Toldvaabenhvilekonventionen — forudsat selvfølgelig, at den ogsaa nogen Sinde vil træde i Kraft, hvad jeg anser for meget tvivlsomt, og hvad jo ogsaa det ærede Medlem Hr. Drachmann udtalte sin store Tvivl om forleden.

Lad os nu sætte, at Genève kommer til et positivt Resultat i den ene eller anden Retning, lad os sætte, at Genève hævder, at Tysklands Kontingenteringsprincip og det vidt drevne Specialiseringssystem strider mod Mestbegunstigelsesprincippet væsen og Natur, hvad vil der saa ske? Ja, hvis det bliver knæsat i en Traktat, vil Tyskland og mange andre Stater simpelthen ikke tiltræde Traktaten. Hvis det ikke bliver det, hvis det bare kommer som en Udtalelse, vil Tyskland ikke bryde sig om den, og hvis Tyskland ikke bryder sig om den, vil det rimeligvis opsiges Handelstraktaten med Danmark. Lad os saa sige, at Genève gik den højtærede Udenrigsminister imod og sagde: Det er all right med den Specialisering, som nu finder Sted, det er udmærket med de Kontingenteringer, det strider ikke mod Mestbegunstigelsesprincippet, hvad saa? Saa staa vi overfor det Faktum, Udenrigsministeren har fremhævet, at saa er Mestbegunstigelsesklausulen, i alt Fald for Danmark, berøvet enhver praktisk Betydning.

Det er, hvad den højtærede Udenrigsminister vil opnaa ved at gaa til Genève, forudsat at der kommer en positiv og klar Udtalelse fra Genève i den ene eller anden Retning. Og hvis der ikke gør det, men der kommer et svævende intetsigende Kompromis, saa ender vi, hvor vi begyndte, da Udenrigsministeren gik til Genève; saa vil Specialiserings- og Kontingenteringspolitikken blive fortsat, og saa er Mestbegunstigelsesklausulen ogsaa berøvet praktisk Betydning for Danmark.

Det er, hvad den højtærede Udenrigsminister opnaar ved at gaa til Genève. Jeg kan ikke se rettere end, at Resultatet praktisk talt bliver akkurat det samme som, hvis han var gaaet til den dansk-tyske Voldgiftsdomstol og havde ladet det være et indre dansk-tysk retligt Mellemværende, der søgtes løst paa Grundlag af en Voldgift, som begge Parter var enige om skulde afgøre deres indbyrdes Retsstridigheder. Jeg ser ikke, der er opnaaet noget som helst andet end, at der er skabt langt mere Irritation i tyske officielle Kredse, ved at det lille Danmark tager dette Mellemværende frem for det storpolitiske internationale Forum i